

NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE AND ENVIRONMENTAL SCIENCES
OF UKRAINE

Department Production and Investment Management

«APPROVED»

Dean of the faculty
Ostapchuk A.D.

2022

“ENDORSED”

by department's meeting
Record № 9 dated on "22.04" 2022

Head of the department

M.M. Dielini

“REVIEWED”

Guarantor of the academic program

V.V. Lutsiak

**Work program of the academic discipline
Controlling**

Specialty
Academic program

073 «Management»

Faculty
Developers:

Agrarian management

Alekseeva K., PhD (Public Administration), As. Professor

Kyiv – 2022

1. Academic discipline description

“Controlling”

Field of knowledge, specialty, academic program, academic degree

Academic degree	Bachelor
Specialty	073 «Management»
Academic Program	Management

Characteristics of the academic discipline

Kind	Selective
Total quantity of hours	120
Quantity of ECTS credits	<u>4</u>
Number of content modules	<u>2</u>
Course project (work)	-
Form of control	Exam

Indices for full-time and part-time forms of study

	Full-time	Part-time
Year of preparation	3	-
Semester	6	-
Lectures	30 hours.	-
Practical classes	30 hours	-
Labor classes	- hours	-
Independent work	60 hours	-
Individual tasks	- hours	-
Number of weekly hours for full-time study form: classroom - independent work of the student –	4 hours 4 hours	

2. The purpose and objectives of the discipline

The **aim** of studying the discipline "Controlling" is to obtain the necessary theoretical knowledge and practical skills on the conceptual basis of modern enterprise management on the basis of the latest directions of information and economic development of the enterprise, namely the introduction of a control system at the enterprise to achieve its operational and strategic goals.

The **tasks** of the discipline "Controlling": mastering the theoretical knowledge of the concept of controlling and practical skills of using controlling techniques in the management of the enterprise to ensure its profitability and development through the adoption of effective management decisions.

As a result of studying the discipline students must **know**:

the significance of strategic and operational control in the enterprise;

the process of budgeting at the enterprise to substantiate the future ways of its development;

bases for controlling investment projects;

analytical and informational support for making managerial decisions;

organizational and methodical bases for the implementation of controlling in the enterprise;

methods of diagnostics in the control system at the enterprise;

methodical tools for strategic and operational control.

be able to:

practically use the acquired knowledge for making managerial decisions and optimizing management activity;

develop and implement a management strategy of the enterprise.

determine the orientation, goals and main objectives of strategic control;

define the purpose and tasks of operational control;

use tools of strategic and operational control;

determine the costs and centers of responsibility according to the classification groups;

create a system of budgets for the enterprise;

develop and analyze flexible budgets;

organize budget control and management at the enterprise;

identify the criteria for evaluating investment projects in controlling and apply them;

select priority investment projects;

collect and process the primary information necessary for making managerial decisions;

to define criteria for making managerial decisions in controlling;

make decisions based on the relevance of the information;

use the "cost-volume-profit" analysis;

determine the conditions for the implementation of the control system at the enterprise;

take into account the requirements for the implementation of the control system;

create a controlling service at an enterprise, define its functions;

Acquisition of competencies:

General competencies:

3K 3. Ability to abstract thinking, analysis, synthesis

Special (professional, subject) competencies:

CK 1. Ability to identify and describe characteristics organizations.

CK 4. Ability to identify functional areas of the organization and connections between them.

CK 5. Ability to manage the organization and its departments through the implementation of management functions

CK 7. Ability to choose and use modern management tools.

CK 10. Ability to evaluate the work performed, ensure their quality and motivate the staff of the organization.

CK 11. Ability to create and organize effective communication in the management process.

CK 12. Ability to analyze and structure problems organizations, to form sound decisions.

3. Program and structure of the discipline

“Controlling”

N	Titles of content modules	Quantity of hours												
		Day department						Distant department						
		total	including					total	including					
			1	p	lab	individ ual	ind ep		1	p	lab	individ ual	inde p	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Module 1.

"THEORETICAL FUNDAMENTALS AND ORGANIZATION OF CONTROLLING"

1	The essence, necessity and types of controlling	10	2	2			7	1	1				
2	Organization of controlling at the enterprise	12	2	2			7	1	1				
3	Controlling in the system of management decisions	12	4	4			7	1	1				
4	Budgeting system at the enterprise	12	6	6			7	2	1	1			
	TOTAL FOR MODULE 1	46	14	14			30	6	4	2			

Module 2.

"METHODS AND TOOLS OF THE CONTROLLING SYSTEM AT THE ENTERPRISE"

5	Expert diagnostics of financial and economic condition of the enterprise	12	4	4			8	3	1	2			
---	--	----	---	---	--	--	---	---	---	---	--	--	--

6	Controlling of investment projects	10	4	4			8	2	1	1		
7	Organizational and methodological bases of formation and functioning of the controlling system at the enterprise	12	4	4			8	3	1	2		
8	Centers of responsibility as an object of controlling	10	4	4			8	3	1	2		
	TOTAL FOR MODULE 2	44	16	16			30	10	4	6		
	Overall total	120	30	30			60	16	8	8		

4. Topics of practical classes

N	Назва тем	Кількість годин
1	The essence, necessity and types of controlling	2
2	Organization of controlling at the enterprise	2
3	Controlling in the system of management decisions	4
4	Budgeting system at the enterprise	6
5	Expert diagnostics of financial and economic condition of the enterprise	4
6	Controlling of investment projects	4
7	Organizational and methodological bases of formation and functioning of the controlling system at the enterprise	4
8	Centers of responsibility as an object of controlling	4
	Total	30

5. Test questions, sets of tests to determine the level of knowledge acquisition by students

1. The essence of controlling
2. The main stages of the controlling development
3. In your opinion is it possible to run business without controlling nowadays?
4. Is controlling important for business?
5. Compare operative and strategic controlling
6. Main features of modern business
7. Decision making in the system of controlling
8. Classification of managerial decisions
9. Planning as one of the managerial functions
10. Forming of strategic options
11. Methods of strategic diagnostic of the financial and economic state of an enterprise
12. The essence of the ABC methods of analysis and XYZ methods of analysis

6. TASKS FOR FINAL CONTROL

Example of a ticket for the exam

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine			
EL «Bachelor»	Faculty of Agrarian Management Production and Investment Management Department 2022 – 2023 ed. year	EXAMINING TICKET 1 from the discipline "Controlling" (English language discipline)	Approved Head of department (signature) Dielini M.M. _____ 2022 y.
<i>Exam question</i> (10 grades maximum)			
1. The need in controlling at enterprise			
2. The essence of controlling			

Test

1. *Controlling* is a fundamentally new concept of information and management that can be defined as a accounting and analytical system that implements the synthesis of accounting, control, planning elements that provides both operational and strategic management of the process of achieving the goals and results of the enterprise. T/F
2. Controlling is the philosophy and way of thinking managers, focused on the efficient use of resources and the development of enterprises (organizations) in the long run. T/F
3. Controlling tasks are much larger than the scope of the tasks of managerial accounting T/F
4. Controlling can be defined as
 - a) a system of checking how successfully the company is moving towards its goal
 - b) a system of checking how successfully the company is getting profits
5. There are two main types of controlling: strategic and tactical T/F
6. Transforming the goals of the enterprise into forecasts and plans. The first step in planning is to analyze the company's strengths and weaknesses, opportunities and threats.
 - a) Planning
 - b) Goals setting
 - c) Motivating
7. Information flows are the physical movement of information from one employee of the enterprise to another or from one subdivision to another T/F
8. Decision in a situation of certainty: manager does not have accurate information about the results and cannot even estimate the probability of possible results (for example, the decision to implement a new science-intensive project). T/F
9. Decision in situations of uncertainty: manager knows exactly all possible options and the result of using each option (for example, the investment of free funds in solid interest securities); T/F
10. Accumulation of information about the problem means collecting and processing various information about the problem under consideration. The quality of the solution depends on the quality of the information about it. T/F

7. METHODS OF STUDYING

To activate the process of teaching students in the study of discipline, the following educational technologies and tools are used:

-The lectures clear with clearly structured material; the students focus on problematic issues; Specific examples of practical application of the obtained knowledge are given; turn to the foreign experience of solving certain problems; Students are encouraged to critically perceive new material instead of passive note-taking; visual materials, diagrams, tables, models, graphs are used; the technical means of teaching are used: a multimedia projector, slides, etc .;

-At practical lessons are introduced various educational technologies: discussion of problems, discussions; solution of situational exercises; solution of problem issues; brain storm; case methods; presentations; analysis of a specific situation; work in small groups; role playing and business games; banks of visual accompaniment; written control of knowledge; Individual and group polls; cross-checking of tasks with the following argumentation of the submitted evaluation, etc.

Obligatory elements for activating students' educational work are the clear control of attending classes by students, encouraging learning activity, and fair differentiation of grades.

8. FORMS OF CONTROL

Modules and rating system of organization of education and control of knowledge in discipline was developed to accelerate auditorium and self-educational work within intersession period through concretization of the amount of educational materials, its differentiation according to complexity and importance, to stimulate systematic work of students during the semester, to raise the level of their practical work.

Sharing the discipline on modules and their general content

Educational discipline is studied by masters of the Faculty of Agrarian Management during the semester.

Discipline is divided on 2 modules, which comprise lectures' material, practical work in proper theme. The level of students' knowledge and understanding of proper modules will be estimated according to results of students' participation in seminars, performing of practical works as well as control works. The final control is a pretest.

Semester calculated rating is 100 points. According to recommended correlation the rating in educational work is 70 points, in attestation – 30 points.

Participation in seminars, performing each practical work can be estimated differentially according to the level of their complexity. Penalties will be used for missed lectures, practical work and seminars.

Determination of students' rating and estimation of his knowledge

The main mark for the semester can be calculated according to general rating $R_{ДИС}$, which comprise the sum of educational rating (R_{HP}) and attestation (pretest) ($R_{ЗАЛ}$). The system of penalties ($R_{ШТР}$) can be used during determination of the educational students'

rating, in particular for each missed lectures or practical work or seminar – minus 2,1 points (up to 5 % from R_{hp}). The student can receive additional amount of points (R_{dp}) for performance of unplanned work (production of educational books etc): general amount of points can not exceed 10,0 (10% from maximal amount of points for the discipline).

If the students' rating below then 35 points (50% from R_{hp}), he is not allowed to do attestation and obliged to maintain his rating until the beginning of exam or pretest session. Students, who have received 35,7 – 59,0 points during the semester (51% from R_{hp} - 59% from $R_{\text{дис}}$), allowed to pass pretest. Other students will receive note “passed” into the proper cell of exam and pretest book. Pretest can be recognized as “passed” if student has received on the pretest such amount of points, which in total with R_{hp} will be at list 60,0 (60% from $R_{\text{дис}}$).

The procedure of implementation

Module and rating system of education and control of education and control of students' knowledge will be implemented into the educational process.

Before beginning of the studying of the discipline students have to be familiarize with mentioned Provision, quantitative indicators of each work estimation and discipline at all, terms of control of knowledge of separate modules. Lecturer should inform students concerning their rating regularly during the semester.

Results of knowledge control should be noted in the proper sheet.

Rating estimation of modules

Term of education, weeks	Number of modules	Duration of educational process, hours	Credits ECTS	Rating mark of module, points		
				min	max	fact
1-8	1	36	1	60	100	1
9-16	2	54	1,5	60	100	1,5
Total 16	2	90	2,5	60	100	2,5

$$R_{\text{дис}} = R_{\text{hp}} = 0,3R_{\text{ат}}$$

$$R_{\text{hp}} = (0,7 (R_{13M} \times 1 + R_{23M} \times 1)) : 2 + R_{\text{dp}} - R_{\text{штр}}$$

General rating mark in discipline

Given Mark (National System)	Mark (ECTS)	Rating in discipline, points
Excellent	A	90-100
Good	B	82-89
	C	75-81
Satisfactory	D	66-74

	E	60-65
	FX	35-59
Not-Satisfactory	F	01-34

9. METHODICAL PROVIDING

This work program of academic discipline, a summary of lectures, plans of seminars and practical classes, tasks for independent work, express control, tasks for final control.

10. RECOMMENDED LITERATURE

1. MAIN

1. Брітченко І.Г., Князевич А.О. Контролінг : навч. посіб. / І. Г. Брітченко, А. О. Князевич. – Рівне : Волинські обереги, 2015. – 280 с.
2. Давидович І. Є. Контролінг : навч. посіб. / І. Є. Давидович. – К. : Центр учебової літератури, 2008. – 264 с.
3. Іванова В. Й. Контролінг : навч. посібн. / В. Й. Іванова, К. В. Яковенко, В. В. Томах. - Х. : ВД - "ІНЖЕК", 2011. - 136 с.
4. Калайтан Т. В. Контролінг : навч. посіб. / Т. В. Калайтан – Львів : Новий Світ. – 2008. – 252 с.
5. Контролінг : навч. посіб. / Г. О. Швиданенко, В. В. Лаврененко, О. Г. Дерев'янко, Л. М. Приходько ; Мін-во освіти і науки України ; КНЕУ. – К. : КНЕУ, 2008. – 264 с.
6. Манн Р. Контроллинг для начинающих. Система управления прибылью / Р. Манн, Е. Майер ; пер. с нем. Ю. Жукова. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Изд-во «Финансы и статистика», 2004. – 301 с.
7. Маркіна І.А. «Контролінг для менеджерів. Навчальний посібник / І.А. Маркіна, О.М. Таран-Лала, М.В. Гунченко. – Київ.: «Центр учебової літератури», 2013. - 304с.
8. Петренко С. Н. Контроллинг : учеб. пособ. / С. Н. Петренко. – К. : Ніка-Центр, Эльга, 2003. – 328 с
9. Портна О. В. Контролінг : навч. посіб. / О. В Портна. – Львів : «Магнолія–2006», 2008. – 240 с.
10. Пушкар М. Контролінг – інформаційна підсистема стратегічного менеджменту : моногр. / М. Пушкар, Р. Пушкар; М-во освіти і науки України, Терноп. академія народ. господ. – Тернопіль : Карт–бланш, 2004. – 370 с.
11. Цигилик І. І. Контролінг : навч. посіб. у схемах і таблицях / І. І. Цигилик М-во освіти і науки України, Ін–т менеджменту та економіки Галицька академія. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 74 с.
12. Шепітко Г. Ф. Контролінг : навч. посіб. / Г. Ф. Шепітко. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2004. – 136 с.
13. Яковлєв Ю. П. Контролінг на базі інформаційних технологій : навч. посіб. / Ю. П. Яковлєв. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 318 с.

ADDITIONAL

1. Аспекты управления инновациями проектно-ориентированных организаций : моногр. / В. Р. Молодецкий, Р. Б. Тян, В. А. Ткаченко и др. ; под. ред. Р. Б. Тяна, В. А. Ткаченко. – Д. : Вид-во «Монолит», 2012. – 242 с.
2. Барановська С. П. Ризики діяльності інноваційних структур та методи їх зниження / С. П. Барановська // «Проблеми економіки та управління». – Львів : Національний університет «Львівська політехніка». – 2008. – № 628. – С. 376–380.
3. Бланк И. А. Управление активами / И. А. Бланк. – К. : Ника-Центр, 2000. – 720 с.
4. Борисов А. Б. Большой экономический словарь / А. Б. Борисов. – М. : Книжный мир, 2010. – 860 с.
5. Борух В. О. Економічна статистика : навч. посіб. / В. О. Борух, Р. В. Алямкін. – К. : Ліра-К, 2006. – 318 с.
6. Виноградський М. Д. Менеджмент в організації : навч. посіб. / М. Д. Виноградський, А. М. Виноградська, О. М. Шпакова. – К.: Кондор, 2004. – 598с.
7. **Виссема Х.** Стратегический менеджмент и предпринимательство / Х. Виссема. – М. : ДиС, 2000. – 272 с.
8. Гордієнко П. Л. Стратегічний аналіз : навч. посіб. / П. Л. Гордієнко. – К. : Алерта, 2006. – 404 с.
9. Гуменник В. І. Менеджмент організацій : навч. посіб. / В. І. Гуменник, Ю. С. Копчак, О. С. Кондур. – К. : Знання, 2012. – 503 с.
10. Дериколенко О. М. Управління інноваційними ризиками на малих та середніх промислових підприємствах : моногр. / О. М. Дериколенко. – Суми : Вид-во Вінниченко М. Д., 2011. – 144 с.
11. Донець Л. І. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків : навч. посіб. / Л. І. Донець, О. В. Шепеленко, С. М. Баранцева, О. В. Сергєєва, О. Ф. Веремейчик. – Заг. ред. Л. І. Донець. – К. : Центр учебової літератури, 2012. – 472 с.
12. Друкер П. Ф. Бизнес и инновации : [пер. с анг.] / П. Ф. Дракер. – М. : «Вильямс», 2007. – 432 с.
13. Друкер П. Ф. Задачи менеджмента в XXI веке / П. Ф. Дракер. – М. : «Вильямс», 2007. – 272 с.
14. Економічна енциклопедія : в 3 т. / [Ред. кол. : С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін.]. – К. : Видавничий центр «Академія», 2000. – Т. 1. – 864 с.
15. Економічна енциклопедія : в 3 т. / [Ред. кол. : С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін.]. – К. : Видавничий центр «Академія», 2001. – Т. 2. – 848 с.
16. Економічна енциклопедія : в 3 т. / [Ред. кол. : С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін.]. – К. : Видавничий центр «Академія», 2002. – Т. 3. – 952 с.
17. Ефективність стратегічного управління підприємствами : сучасні проблеми та перспективи їх вирішення : монографія / [В. П. Мікловда та ін.] ; Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т», Вищ. навч. закл. Укоопспілки «Полтав. ун-т економіки і торгівлі» (ПУЕТ). – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 230 с.
18. Єрмошенко М. М. Аналіз і оцінка інвестиційних проектів : навч. посіб. / М. М. Єрмошенко, І. О. Плужников. – Національна академія управління. – К., 2004. – 155 с.

19. Завадський Й. С. Менеджмент : в 3 т. / Й. С. Завадський. – 3-вид., доп. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2001. – Т. 1. – 542 с.
20. Завадський Й. С. Менеджмент : в 3 т. / Й. С. Завадський. – 3-вид., доп. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2003. – Т. 2. – 640 с.
21. Загвойська Л. Д. Економічний аналіз інвестиційних проектів : навч. посіб / Л. Д. Загвойська, Т. Є. Маселко, М. М. Якуба. – Л. : Афіша, 2006. – 317 с.
22. Загородній А. Г. Фінансово–економічний словник / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. – 3-тє вид., доп. та перероб. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2011. – 844 с.
23. Іванілов О. С. Економіка підприємства : підруч. / О. С. Іванілов – К. : Центр учебової літератури, 2011. – 728 с.
24. Князевич А. О. Механізми управління інноваційним розвитком : моногр. / А. О. Князевич, О. В. Крайчук. – Рівне : РДГУ, 2011. – 133 с.
25. Ковальчук Т. Т. Макроекономічні ризики : класифікаційні ознаки, способи виміру, шляхи мінімізації / Т. Т. Ковальчук, Н. П. Ковальчук. – К. : Знання, 2012. – 301 с.
26. Котлер Ф. Маркетинг, менеджмент : пер. с англ. / Ф. Котлер. – СПб : Пітер Ком, 2000. – 896 с.
27. Котлер Ф. Основы маркетинга : пер. с англ. / Ф. Котлер, Г. Армстронг, Дж. Сондерс, В. Вонг. – 2-е европ. изд. – М.; СПб.; К. : Издательский дом «Вильямс», 2006. – 943 с.
28. Краснокутська Н. В. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. / Н. В. Краснокутська. – К. : КНЕУ, 2003. – 502 с.
29. Кредісов А. І. Менеджмент для керівників : навч. посіб. / А. І. Кредісов, Є. Г. Панченко, В. А. Кредісов. – К. : Т-во «Знання» 2004. – 556 с.
30. Кузьмін О. Є. Основи менеджменту : підруч. / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник. – К. : «Академвидав», 2003. – 416 с.
31. Майсак О. С. SWOT-анализ: объект, факторы, стратегии. Проблема поиска связей между факторами / О. С. Майсак // Прикарпатский журнал : управление и высокие технологии. – 2013. – № 1(21). – С. 151–157.
32. Мескон М. Основи менеджмента / М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури [перев. с англ.]. – М. : Экономика, 2000. – 876 с.
33. Мостенська Т. Л. Менеджмент : підруч. / В. О. Новак, М. Г. Луцький, М. А. Міненко – К. : Сузір'я, 2007. – 690с.
34. Мошек Г. Є. Менеджмент : навч. посіб. / Г. Є. Мошек, Ю. В. Поканевич, А. С. Соломко, А. В. Семенчук ; заг. ред. Г. Є. Мошека. – К. : Кондор, 2009. – 392 с.
35. Немцов В. Д. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. / В. Д. Немцов, Л. Є. Довгань. – К. : ТОВ : «УВПК«Екс.об.», 2004. – 559 с.
36. Никифорук Б. В. Системний підхід до прийняття управлінських рішень. — Л.: Укр. акад. друкарства, 2007. — 229 с.
37. Новікова І. В. Управління ризиками сучасних телекомуникаційних підприємств / І. В. Новікова // Economical and social analysis journal of Southern Caucasus. – 2014. – № 1–2. – С. 4–7.
38. Плисюк Т. Г. Методи оцінки інноваційних ризиків підприємств / Т. Г.

Плисюк // Економіка. Фінанси. Право. – № 8/1. – 2014. – С. 39–42.

39. Подольчак Н. Ю. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. / Н. Ю. Подольчак. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 400 с.

40. Портер М. Конкуренция / М. Портер [пер. с англ.]. – М. : Изд. дом «Вильямс», 2003. – 496 с.

41. Райзберг Б. А. Современный экономический словарь / Б. А. Райзберг, Л. Ш. Лозовский, Е. Б. Стародубцева. – М. : ИНФРА-М, 2003. – 480 с.

42. Скібіцький О. М. Антикризовий менеджмент : навч. посіб. / О. М. Скібіцький. – К. : Центр учебової літератури, 2009. – 568 с.

43. Стратегічне управління конкурентоспроможністю : епістомологічні підходи та практична проблематика : монографія / [В. П. Мікловда та ін.] ; Держ. вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т», Виш. навч. закл. Укоопспілки «Полтав. ун-т економіки і торгівлі» (ПУЕТ). – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 307 с.

44. Фіщенко О. М. Особливості оцінювання інноваційних ризиків / О. М. Фіщенко, А. В. Халаімова // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 4. – Т. II. – С. 52–57.

45. Штангерт А. М. Антикризове управління підприємством : навч. посіб. / А. М. Штангерт, О. І. Копилюк. – К. : Знання, 2007. – 335 с.

Links

1. <http://www.intalev.ua/ua/library/>
2. <http://inagro.com.ua/ru/press-center/publicat.html>
3. <http://www.management.com.ua/>
4. <http://www.business-inform.net/>
5. <http://www.businessdictionary.com>
6. <https://managementstudyguide.com/controlling-function-articles.htm>
7. <http://iso-management.com/>
8. <https://nubip.edu.ua/node/23701>